

Geworteld in Christus

Beleidsplan Jeruzalemkerkgemeente Zwolle 2024-2028

www.jeruzalemkerkzwolle.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1. Waarom dit beleidsplan?	3
1.2. Doelgroep	3
1.3. Afbakening	3
1.4. Totstandkoming	3
1.5. Leeswijzer	3
2. Profiel van de gemeente – Wie zijn wij?	4
2.1. Identiteit	4
2.2. Kerkelijke context	5
2.3. Sociale context	8
3. Waar komen we vandaan? – Waar staan we?	10
3.1. Waar komen we vandaan? Recente ontwikkelingen	10
3.2. Waar staan we voor? Aandachtspunten	10
4. Visie – Waar willen we naar toe?	11
4.1. Inleiding	11
4.2. Visie	11
4.3. Zes thema's	12
5. Beleid in zes thema's	13
5.1 Vieren en leren	13
5.2 Pastoraat	14
5.3 Jeugd	15
5.4 Missionair gemeente-zijn	16
5.5 Diaconaat	17
5.6 Leidinggeven	18
6. Hoe dit beleidsplan bij te houden	20

1. Inleiding

1.1. Waarom dit beleidsplan?

Met dit beleidsplan wil de wijkkerkenraad van de Jeruzalemkerkgemeente helderheid scheppen over de koers voor de komende jaren, zaken vast leggen en transparant maken en prioriteiten stellen. Daarbij zijn we ons ervan bewust dat het beleidsplan geen keurslijf of dichtgetimmerd verhaal moet zijn, maar een heldere basis moet bieden voor en ondersteuning moet bieden bij afwegingen en keuzes onder veranderende omstandigheden.

Bij het formuleren van dit plan hebben we ons willen laten leiden door het Woord van de Heere God – als vertrekpunt voor onze visie én als toetssteen voor het geformuleerde beleid.

1.2. Doelgroep

De wijkkerkenraad van de Jeruzalemkerkgemeente is in de eerste plaats de doelgroep van dit beleidsplan. Zij gebruikt het als 'kompas' en voert het geformuleerde beleid uit. Daarnaast is het beleidsplan ook bedoeld voor de gemeente als geheel om de leden te informeren en om een basis te bieden voor het gesprek met de wijkkerkenraad over de gekozen koers. Tot slot is dit beleidsplan ook bedoeld anderen die geïnteresseerd zijn in de Jeruzalemkerkgemeente en die meer over onze gemeente willen weten.

1.3. Afbakening

Dit beleidsplan is geldig voor een periode van 5 jaar, van 2024 tot en met 2028. Inhoudelijk is de reikwijdte breed – alle relevante thema's voor het gemeentelieven komen aan bod, waarbij we ons laten leiden door de in hoofdstuk 4 geformuleerde visie.

1.4. Totstandkoming

Dit beleidsplan is in de periode van het voorjaar van 2023 tot de zomer van 2024 tot stand gekomen. De inhoudelijke bijdragen zijn voor verschillende thema's geleverd door daartoe samengestelde werkgroepen bestaande uit leden van de Wijkkerkenraad en betrokken gemeenteleden. De samenvoeging van de bijdragen tot één geheel berustte bij een schrijfcommissie. In verschillende vergaderingen zijn concepten van het plan besproken. Op 23 mei 2024 is een door de Wijkkerkenraad vastgesteld definitief concept van het beleidsplan voor 'kennen en horen' voorgelegd aan de wijkgemeente tijdens een gemeenteavond. Voorafgaand daaraan bestond de mogelijkheid schriftelijk op het plan te reageren. De inbreng die is ontvangen bij de gemeenteavond en de schriftelijke reacties zijn in de kerkenraad besproken en verwerkt in de voorliggende definitieve versie van het beleidsplan.

1.5. Leeswijzer

Dit beleidsplan beschrijft, na deze inleiding, allereerst het 'profiel' van onze gemeente: wat is onze identiteit? Hoofdstuk 3 gaat vervolgens in op onze recente geschiedenis en de aandachtspunten die daaruit voortvloeien voor het vervolg van dit beleidsplan. Onze visie formuleren we in hoofdstuk 4, die de grondslag biedt voor de uitwerking van het concrete beleid in een zestal thema's (hoofdstuk 5): Vieren en leren, Pastoraat, Jeugd, Missionair, Diaconaat en Leidinggeven.

2. Profiel van de gemeente – Wie zijn wij?

2.1. Identiteit

De Jeruzalemkerkgemeente is een gemeente van Jezus Christus, de opgestane Heere, wiens Rijk wij verwachten. Zij is een wijkgemeente van de Protestantse Gemeente Zwolle (PGZ) en daarmee onderdeel van de Protestantse Kerk in Nederland. De gemeente weet zich verbonden met de wereldwijde kerk. Bijzondere verbondenheid voelt zij ook met het volk Israël, waaruit de Messias is voortgekomen. De Jeruzalemkerkgemeente staat in de hervormd-gereformeerde traditie; zij is orthodox in het beamen van de vroegchristelijke belijdenissen¹ en gereformeerd in haar belijden en in haar liturgie². Bijzondere aandacht binnen de gemeente heeft het verlangen om mensen in aanraking te brengen met het Evangelie. We willen daarom een toegankelijke gemeente zijn met oog voor elkaar, de stad en de wereld. Het is het verlangen van de gemeente dat de kerk een plek is waar mensen zich, als huisgenoten van God, thuis voelen. Een plek waar mensen die kampen met geestelijke of fysieke nood zich geborgen weten. Ook wil de gemeente, als lichaam van Christus, een instrument zijn in Gods hand om niet alleen het Evangelie maar ook onze welvaart te delen met hen die het minder hebben, zowel binnen als buiten de gemeente.

Vanuit haar eigenheid en vanuit de accenten die zij legt in het Evangelie, wil de gemeente de volgende kernpunten³ bewaren, uitleggen en doorgeven aan de komende generaties:

- *Wij geloven dat God zich aan ons openbaart door de Bijbel en de Heilige Geest.* Wij worden opgeroepen Hem steeds beter te leren kennen door Gods woord te onderzoeken en door ons tot Hem te richten in gebed.
- *Wij geloven dat de gehele Bijbel, Oude en Nieuwe Testament, Woord van God is en getuigenis van het Evangelie.* De Bijbel ligt daarom steeds open in ons midden, zowel in de erediensten, in het gezin als op andere plekken van ontmoeting tussen gemeenteleden.
- *Wij geloven dat God de hemel, de aarde en al het leven geschapen heeft.* De schepping en het leven zijn daarom heilig en dienen beschermd te worden.
- *We belijden het verlossingswerk van de Heere Jezus Christus.* De vrijspraak van onze zonden vraagt om een antwoord van geloof, vertrouwen op de Heere Jezus Christus, die is opgestaan uit de doden.
- *Wij geloven dat God Zelf ons roept tot het heil in Jezus Christus.* Hij kiest een gemeente tot het eeuwige leven en sluit met ons, zondaren, een verbond van genade. God roept ons met name door de prediking van Zijn woord.
- *We belijden dat geloof en vernieuwing het werk zijn van de Heilige Geest.* Hij verandert mensen en roept ons op onze medemens te vertellen over Zijn genade en vrede.
- *Wij komen 's zondags en door de week allereerst samen tot eer van God.* In de zondagse erediensten prijzen wij Zijn Naam, is de prediking gericht op de ontmoeting met de levende God en roept zij op tot geloof, bekering en levensheiliging.
- *Wij zien de eredienst als de belangrijkste plek voor de overdracht van het geloof.* In de eredienst spreekt God door de Bijbellesing en de prediking van de predikant Zelf tot de gemeente en gebruikt de Heilige Geest de gebeden, de liederen en alle andere elementen van de liturgie tot opbouw van ons geloof.
- *Wij zingen in de erediensten met name liederen rechtstreeks geïnspireerd door God en gebaseerd op de Bijbel.* In de zondagse samenkomsten heeft om die reden het liedboek van Israël en Jezus, het Psalmboek, een grote plaats. In zijn algemeenheid zijn de helft van de liederen die wij zingen psalmen en de andere helft Bijbelse liederen uit de liedbundels die wij gebruiken. De voorganger kiest liederen die passen bij de inhoud van de eredienst.⁴
- *Wij gebruiken de door God ingestelde sacramenten van Doop en Heilig Avondmaal.* Dit doen wij zodat ons zwakke geloof wordt versterkt en opgebouwd en wij meer zicht krijgen op het verbond van God met Zijn gemeente. Wij geloven dat ook onze kinderen behoren bij Zijn gemeente en daarom gedoopt behoren te zijn.

¹ Apostolische geloofsbelijdenis, Geloofsbelijdenis van Nicea-Constantinopel, Geloofsbelijdenis van Athanasius

² We voelen ons verbonden met de Reformatie zoals die door o.a. Luther en Calvijn is vormgegeven. Lijnen van toen lopen door naar onze wijkgemeente, zonder één op één overgezet te zijn. Daarbij valt te denken aan de vormgeving van de kerkdiensten en aan de betekenis en waarde die wij toekennen aan Drie Formulieren van Eenheid: Nederlandse Geloofsbelijdenis, Dordtse Leerregels en Heidelbergse Catechismus. Verder blijkt dit uit de ondertekening van de “Verklaring aangaande het Gereformeerd Belijden” door de wijkkerkenraad.

³ Overgenomen uit het beleidsplan 2018-2022 en aangevuld.

⁴ Wij zingen uit de psalmberijming van 1773, uit de bundel Weerklank en uit Op Toonhoogte (2015). Verwezen wordt naar het beleid over de liturgie uit 2018 (opvraagbaar bij de scriba).

- *Wij geloven dat het huwelijk een verbintenis is tussen een man en een vrouw*⁵. Door het huwelijk leren wij ook op welke wijze Christus Jezus zich met Zijn gemeente wil verbinden.
- Het is onze *missionaire roeping* het Evangelie van Christus tot uitdrukking te brengen naar degenen die (nog) buiten zijn. Want ook hen gunnen wij Gods genade en redding met het oog op hun tijdelijke en hun eeuwige leven. Onze missionaire roeping wortelt in onze gereformeerde identiteit; we willen dat dan ook laten doorklinken in onze missionaire activiteiten.

Wij geloven dat bovenstaande punten niet ouderwets of modern zijn, maar gelden voor alle tijden. Dat betekent niet dat er binnen de gemeente nooit veranderingen zijn. Wij erkennen dat er binnen de gemeente verschillende ideeën, verlangens en wensen zijn rond bijvoorbeeld de precieze invulling van de eredienst. Ook kunnen gemeenteleden verschillen in de beleving en de uiting van hun geloof. Om die reden is het de roeping van de kerkenraad om een klimaat van vertrouwen en openheid te scheppen, in de kerkenraad en in de gemeente. Dit doet de kerkenraad onder andere door in gesprek met de gemeente te blijven, juist over het maken van keuzes (zie paragraaf. 5.6 over geestelijk leidinggeven). Het is ons verlangen om op deze wijze onze identiteit een levende realiteit te laten zijn en zo de eenheid in Christus te versterken.

2.2. Kerkelijke context

2.2.1 Wijkgemeente Jeruzalemkerk

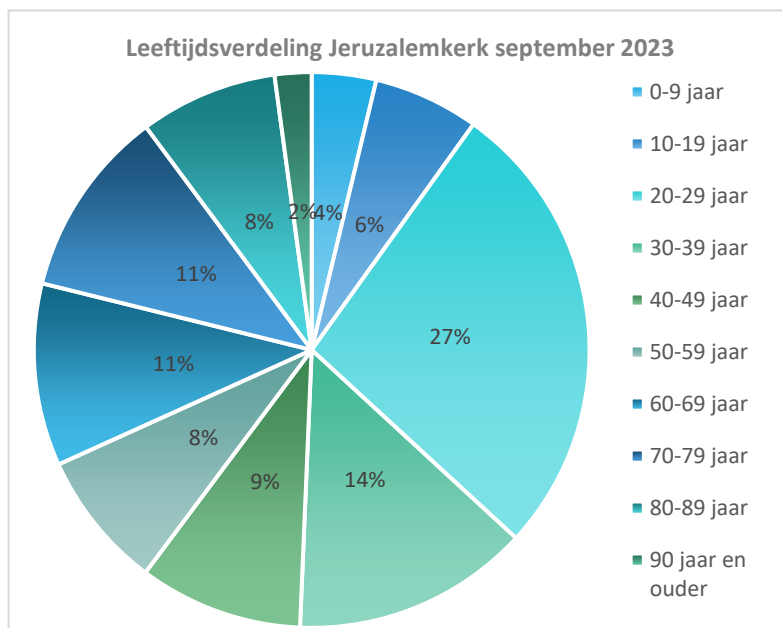
We zijn als wijkgemeente van de Protestantse Gemeente Zwolle (PGZ) verantwoordelijk voor onze geografische wijk, dat is nu nog de binnenstad van Zwolle en enkele daaraan grenzende stadswijken. We zijn ook verantwoordelijk voor gemeenteleden die buiten de geografische wijk wonen en die zich bewust hebben laten inschrijven als lid van de Jeruzalemkerkgemeente. We zijn ongeveer 8 jaar geleden verhuisd naar de wijk Assendorp. Ons voornemen is om in overleg met de Algemene Kerkenraad en de andere wijkgemeenten van de PGZ te komen tot een herindeling van de wijken waarbij wij (ook) verantwoordelijkheid willen nemen voor de wijk Assendorp. Vanwege de complexiteit van een dergelijke herindeling en omdat de Algemene Kerkenraad andere beleidsmatige prioriteiten heeft, zal dit naar verwachting echter niet op korte termijn kunnen worden gerealiseerd. Daarom is met de Algemene Kerkenraad en de wijkgemeente Oosterkerk/Adventskerk de afspraak gemaakt dat wij vooruitlopend op een herindeling van de wijken van de PGZ reeds activiteiten kunnen en mogen organiseren die zijn gericht op de wijk Assendorp en op de omgeving van ons kerkgebouw. Daarmee is ook voor onze gemeente de urgentie van een herindeling van de wijken afgenomen.

In onze wijkgemeente staan in totaal 1121 gemeenteleden geregistreerd (peildatum 25-09-2023), waarvan er ongeveer 400 iedere zondag de eredienst bezoeken⁶. 618 gemeenteleden staan geregistreerd als dooplid en 446 als belijdend lid. 57 gemeenteleden vallen in de overige categorieën (meegeregistreerd, vriend, gastlid, ongedoopt kind). De leeftijdsverdeling is als volgt:

⁵ Wij zijn ons ervan bewust dat de gebrokenheid van de werkelijkheid waarin wij leven na de zondeval zijn weerslag heeft op het vlak van relaties en seksualiteit. De praktijk kan botsen met de lijnen die God in Zijn Woord op dit terrein uitzet en er zijn op dit vlak complexe vragen aan de orde die broeders en zusters kunnen raken in de kern van hun bestaan. Onze (beleids)keuze is om, als dit aan de orde is, hierover bij een open Bijbel met de direct betrokkene(n) in gesprek te gaan in een pastorale context. De meerwaarde van het Bijbelse huwelijk tussen man en vrouw is daarbij ons uitgangspunt; tegelijk zal er een weg gevonden moeten worden in de situatie zoals die zich aandient. Wij weten ons daarbij afhankelijk van de leiding van de Heilige Geest. De kerkenraad formuleert en communiceert over de veelheid aan aspecten van deze ingewikkelde thematiek geen waaier aan specifieke beleidsstandpunten. Wanneer de concrete situatie vraagt om besluiten, dan worden deze door de kerkenraad genomen en als de situatie dat vereist, vervolgens gecommuniceerd met de gemeente.

⁶ Er zijn per zondag ook digitale 'bezoekers' via YouTube en Kerkdienstgemist.nl.

0-9 jaar	42
10-19 jaar	69
20-29 jaar	302
30-39 jaar	155
40-49 jaar	107
50-59 jaar	90
60-69 jaar	119
70-79 jaar	123
80-89 jaar	90
90 jaar en ouder	24
Totaal	1121

De Jeruzalemkkerkgemeente is te typeren als een identiteitsgemeente, wat betekent dat de leden verspreid over de stad wonen en ook daarbuiten. 65 leden wonen buiten Zwolle. In totaal zijn er 826 pastorale eenheden (=gezinnen/huishoudens).

Het ledenbestand van de gemeente bestaat deels uit (doop)leden van de PKN die woonachtig zijn in de geografische wijk van onze gemeente en die op grond van hun woonadres als lid van onze gemeente geregistreerd zijn; zij zijn – helaas – niet altijd actief bij de gemeente betrokken. Deels bestaat het ledenbestand uit (doop)leden die niet in de geografische wijk van onze gemeente wonen, maar zich naar onze gemeente hebben laten overschrijven; deze groep heeft een bewuste keuze gemaakt voor de gemeente en leeft in het algemeen actief met de gemeente mee. De erediensten worden bezocht door leden uit beide groepen (d.w.z. woonachtig in de geografische wijk én woonachtig daarbuiten maar overgeschreven naar onze gemeente) en natuurlijk ook door broeders en zusters die (nog) geen lid zijn van onze gemeente. De leeftijdsopbouw van het ledenbestand als geheel, zoals opgenomen in de tabel hierboven, wijkt als gevolg van dit alles af van de leeftijdsopbouw van de groep van meelevende leden die deelnemen aan de erediensten en aan andere activiteiten van de gemeente. Zo is in het geheel van het ledenbestand de leeftijdsgroep van 20 tot 29 jaar sterk vertegenwoordigd, wat echter niet (althans niet in die mate) geldt voor de groep leden die deelneemt aan de erediensten en de andere activiteiten van de gemeente. Oorzaak hiervan is dat in de geografische wijk (de binnenstad en enkele daaraan grenzende stadswijken, zie hierboven) relatief veel studenten en jongeren die (doop)lid zijn van de PKN en die op grond van hun woonadres worden geregistreerd als lid van onze gemeente, maar die niet daadwerkelijk actief zijn. Met als gevolg een discrepantie tussen de leeftijdsopbouw van het ledenbestand als geheel en van de actieve gemeenteleden.

Omdat er geen aparte administratie is van "actieve" gemeenteleden (woonachtig in én buiten de geografische wijk) is de leeftijdsopbouw van deze groep niet exact bekend. Wel is de leeftijdsopbouw bekend van de groep leden die bijdraagt bij de jaarlijkse Actie Kerkbalans; dit kan worden geïnterpreteerd als een teken van een zekere mate van betrokkenheid bij de gemeente. In de leeftijdsopbouw van de groep van bijdragers zijn gemeenteleden met een hogere leeftijd juist sterker vertegenwoordigd.

De Jeruzalemkkerkgemeente heeft sinds haar bestaan al verschillende kerkgebouwen als thuisbasis gehad. Door verschillende samenvoegingen van gemeentes en het sluiten van kerkgebouwen is de gemeente vier keer verhuisd in de achterliggende vijftig jaar. Het (centrale) College van Kerkrentmeesters beheert de financiën van de PGZ als geheel, de ouderling-kerkrentmeesters van onze wijk beheren de wijkkas en zijn verantwoordelijk voor de exploitatie van ons kerkgebouw. Eén van onze kerkrentmeesters is namens onze wijkgemeente lid van het College van Kerkrentmeesters van de PGZ.

2.2.2 Protestantse Gemeente Zwolle

De Jeruzalemkkerkgemeente is een wijkgemeente van de Protestantse Gemeente Zwolle (PGZ). De PGZ is de representatie van de Protestantse Kerk Nederland (PKN) in de stad Zwolle. De PKN is een breed en veelkleurig kerkverband; de gemeenten en de individuele leden vertegenwoordigen een grote diversiteit aan theologische stromingen, tradities en overtuigingen. Als gevolg daarvan hebben wijkgemeenten en wijkkerkenraden veel ruimte en veel verantwoordelijkheid om zelf lijnen uit te zetten en keuzes te maken en reiken de

bovenplaatselijke organen van de PKN – zeker als het gaat om de theologische inhoudelijk aspecten van het gemeente leven, de prediking en de liturgie – hiervoor niet of nauwelijks kaders of richtlijnen aan. De verantwoordelijkheid voor deze belangrijke onderwerpen ligt primair bij de wijkkerkenraad.

De breedte en veelkleurigheid van de PKN als geheel is ook in de PGZ terug te vinden. Binnen dit brede palet rekent onze wijkgemeente zich tot de stroming binnen de PKN die zich oriënteert op het gedachtegoed van de Gereformeerde Bond. Gemeenten kunnen van deze vereniging geen lid worden, individuele gemeenteleden kunnen dat wel. De missie van de Gereformeerde Bond is “het bevorderen dat de Protestantse Kerk in Nederland gehoorzaam is aan de Bijbel en zich gebonden weet aan de belijdenis van de Reformatie”. Daarin wortelt ook onze identiteit als wijkgemeente, zoals beschreven in de vorige paragraaf. De Gereformeerde Bond verzorgt het weekblad de Waarheidsvriend met artikelen over theologie, kerk, pastoraat en diaconaat, dat door verschillende leden van onze gemeente wordt gelezen. De Gereformeerde Bond kent in Zwolle (en ook in een aantal andere plaatsen) ook een plaatselijke afdeling met een eigen bestuur; tussen deze plaatselijke afdeling en onze gemeente als geheel bestaat geen formele of organisatorische binding, inhoudelijk zitten onze wijkgemeente en het afdelingsbestuur op dezelfde lijn.

In de ordinanties voor de Protestantse Kerk in Nederland wordt op diverse plaatsen bepaald, dat zaken door een gemeente of haar kerkenraad binnen de kaders van de kerkorde zelf geregeld dienen te worden. In de kerkelijke praktijk wordt hiervoor het begrip ‘plaatselijke regeling’ gebruikt. Alle centrale gemeenten en alle wijkgemeenten van de Protestantse Kerk in Nederland hebben zo’n plaatselijke regeling, wat overigens enigszins verwarrend is wanneer het gaat om de regeling van een individuele *wijk*gemeente. Voor de Jeruzalemkerkgemeente geldt dat bij het opstellen van de Plaatselijke Regeling de orthodoxe, hervormd-gereformeerde identiteit van de gemeente zoals verwoord in paragraaf 2.1 van dit Beleidsplan als uitgangspunt is genomen. Dit komt onder andere tot uitdrukking in de bepaling dat alleen belijdende leden van de gemeente worden toegelaten tot het Heilig Avondmaal (daarnaast ook gasten die in hun eigen gemeente tot het Heilig Avondmaal worden toegelaten) en in de bepaling dat uitsluitend een huwelijk tussen een man en een vrouw kerkelijk bevestigd en ingezegend wordt in een (trouw)dienst die plaatsvindt onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad van de Jeruzalemkerkgemeente.

Zakelijk en financieel gezien is onze wijkgemeente geen zelfstandige entiteit met een eigen financiële en ledenadministratie. De exploitatie van ons kerkgebouw (door verhuur en consumptieverkoop aan derden) en de wijkkas (waaruit onze specifieke activiteiten van en voor onze wijkgemeente worden bekostigd waarvoor het centraal College van Kerkrentmeesters van de PGZ geen financiële middelen beschikbaar stelt) valt onder de verantwoordelijkheid van de wijkkerkrentmeesters. Maar het beheer van de kerkgebouwen van de PGZ, het beheer van het vermogen, de ledenadministratie en het invulling geven aan de (rechts)verhouding met de gesalarieerde medewerkers van de PGZ worden behartigd door het centraal College van Kerkrentmeesters van de PGZ. De bedragen die hier omgaan zijn veel groter dan in de wijkkas en de gebouwexploitatie. Dit feit verklaart ook dat de Actie Kerkbalans, waarvan de opbrengsten in eerste instantie toevallen aan het geheel van de PGZ, voor het functioneren en voortbestaan van de PGZ en daarmee ook van onze wijkgemeente van cruciaal belang is. Een feit dat door de wijkkerkrentmeesters – in het bijzonder in de maand januari als de Actie Kerkbalans plaatsvindt – nadrukkelijk bij de gemeenteleden onder de aandacht wordt gebracht, omdat niet iedereen zich hier altijd van bewust is.

Als gevolg van de ontkerkelijking en de secularisatie dalen het ledenaantal en de inkomsten van de PGZ. Op het moment dat dit Beleidsplan verschijnt, formuleren de Algemene Kerkenraad en het College van Kerkrentmeesters van de PGZ maatregelen om de (stijgende) kosten en de (teruglopende) inkomsten structureel met elkaar in evenwicht te brengen. Daarbij wordt al snel gekeken naar de kerkgebouwen, met als doel de kernactiviteiten van de PGZ (nl. prediking en pastoraat) te ontzien. Omdat wij als wijkgemeente onderdeel uitmaken van de PGZ raakt deze discussie ook onze wijkgemeente nadrukkelijk. En is dit een thema waar de wijkkerkenraad niet zelfstandig en onafhankelijk over kan beslissen, dit is aan de Algemene Kerkenraad, die wordt geadviseerd door het College van Kerkrentmeesters van de PGZ. Uiteraard levert de wijkkerkenraad gevraagd en ongevraagd inbreng in dit traject en deelt zij actief haar visie op deze belangrijke thematiek.

De inbreng kan als volgt worden samengevat:

- Financiën zijn een middel en een randvoorwaarde. In de door Algemene Kerkenraad en College van Kerkrentmeesters aangereikte analyses, beschouwingen en vragen met betrekking tot het financieel beleid missen wij het geestelijke aspect: aandacht voor de roeping van de kerk en voor de betekenis van de kerk

voor de leden, voor (nog) niet-leden en voor de maatschappij. De vraag welke weg God ons wijst in Zijn Woord komt onvoldoende aan de orde in de bezinning op het voortbestaan van de PGZ.

- Ons kerkgebouw is van cruciaal belang voor ons gemeentelven. Onze gemeente organiseert veel activiteiten waarvoor ruimte noodzakelijk is en ons kerkgebouw wordt ook steeds belangrijker voor de activiteiten die wij organiseren met het oog op de buurt. Verder zijn de centrale ligging van het kerkgebouw en de beschikbaarheid van voldoende parkeerruimte voor onze gemeente van groot belang.
- Als wijkgemeente zijn wij in 2013 verhuisd van de Grote Kerk naar de Jeruzalemkkerk; in het verleden zijn wij al vaker verhuisd op initiatief van de centrale organen zodat er kerkgebouwen afgestoten konden worden. Mocht er opnieuw een noodzaak ontstaan om kerkgebouwen af te stoten, dan dient rekening te worden gehouden met het feit dat wij als wijkgemeente in het verleden meerdere malen zijn verhuisd.
- Wij zijn van mening dat bij het formuleren van (financieel) beleid rekening gehouden dient te worden met de specifieke situatie waarin de wijkgemeenten van de PGZ zich op dit moment bevinden. In onze wijkgemeente is sprake van groei van het aantal leden en van de vrijwillige bijdragen, worden allerlei activiteiten georganiseerd en zijn daarvoor voldoende vrijwilligers beschikbaar; voor de andere wijkgemeenten geldt dit alles minder. Het beleid dient met deze verschillen rekening te houden en hieraan recht te doen. Positieve ontwikkelingen moeten niet worden geremd door onduidelijkheid en onzekerheid.
- Als kerkenraad hebben wij niet de tijd en niet de expertise om financiële analyses en lange termijn plannen te maken. Binnen de PGZ hebben AK en CvK hierin een leidende rol, daarom ligt het op hun weg om in dezen voorstellen te doen; dit kan niet van wijkkerkenraden worden verwacht.

Bovenstaande overwegingen hebben wij schriftelijk met AK en CvK gedeeld.

De financiële situatie van de PGZ, en daarvoor van de Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk van Zwolle, vormen structureel een belangrijk aandachtspunt. In het verleden zijn al meermaals maatregelen genomen om de inkomsten en de uitgaven in balans te houden. Daarbij zijn binnen de PGZ enkele jaren geleden zogenaamde "clusters" gevormd. Achterliggende gedachte is dat wanneer als gevolg van (nieuwe) financiële tekorten maatregelen nodig zijn, zoals het afstoten van kerkgebouwen of het verminderen van het aantal predikantsplaatsen binnen de PGZ, dit minder ingrijpend is wanneer de wijkgemeenten in een cluster elkaar al hebben leren kennen en reeds met elkaar samenwerken. Onze wijkgemeente vormt een cluster met de Sionskerkgemeente in de Aa-Landen. Vanwege de geografische afstand en vanwege verschillen in het theologisch-inhoudelijke profiel van de beide gemeenten is de samenwerking binnen het cluster in de praktijk beperkt. Met enige regelmaat overleggen de moderamina van de beide gemeenten en jaarlijks is er een gezamenlijke kerkenraadsochtend maar vooralsnog is er bij beide kerkenraden weinig animo om deze samenwerking te intensiveren.

De Sionskerkgemeente heeft net als voor ons geldt een voorkeur voor het behoud van het eigen kerkgebouw en zet net als wij *niet* in op gezamenlijk gebruik van één van de beide kerkgebouwen in het cluster. Besluiten die AK en CvK nemen met het oog op uitdagingen die aan de orde zijn op het vlak van de financiën van de PGZ kunnen er echter toe leiden dat de samenwerking met de Sionskerkgemeente intensiever wordt; dit geldt specifiek wanneer zou worden besloten om één van de beide kerkgebouwen in het cluster af te stoten. In dat geval zetten wij als gemeente in op *praktische* samenwerking – in het bijzonder het delen van één kerkgebouw (en dan wat ons betreft de Jeruzalemkkerk) met twee gemeenten op basis van goede afspraken hieromtrent; iets dat ook elders in het land wel wordt gedaan. *Inhoudelijke* samenwerking – het organiseren van gezamenlijke activiteiten waaronder erediensten, met als mogelijk perspectief zelfs een volledige fusie/samenvoeging van de beide wijkgemeenten – is niet aan de orde.

2.3. Sociale context

De Jeruzalemkkerkgemeente heeft haar plek in de stad Zwolle. Zwolle is een middelgrote stad met ongeveer 133.000 inwoners. De Jeruzalemkkerk is in 1933 in gebruik genomen als hervormde kerk en sindsdien door de hervormde gemeente van Assendorp gebruikt. Deze wijkgemeente is in 2012 samengevoegd met de Oosterkerkgemeente van de PGZ. Onze gemeente maakt sinds 2013 gebruik van de Jeruzalemkkerk.

Assendorp, de wijk waarin de Jeruzalemkkerk zich bevindt, is een gevarieerde en redelijk welvarende wijk: autochtoon, vernieuwend, mensen die verknocht zijn aan de wijk en trouw zijn in vrijwilligerswerk, veel studenten, kunstenaars, ouderen, (jonge) gezinnen. Assendorp beschikt over een eigen winkelstraat en heeft een actief wijkcentrum aan het Assendorperplein. Naast de Jeruzalemkkerk - in de volksmond ook wel de

'Knuppelkerk' genoemd gelet op de vorm van de torenspits - bevinden zich nog drie andere kerken in de wijk: de Dominicanenkerk, de Zuiderkerk en de Vrij Katholieke Kerk. De laatste jaren wortelt de Jeruzalemkerkgemeente zich voorzichtig steeds meer in Assendorp, maar ook in de daartoe behorende buurt De Pierik. De Pierik heeft een ander karakter dan de rest van Assendorp. De buurt is minder welvarend en er bevinden zich meer inwoners uit kwetsbare groepen. Via deelname aan 'Schoon Zwolle' en initiatieven als Vakantie Bijbel Club, Huiskamer Assendorp, de Open Maaltijd, rommelmarkt en burendag ontstaat er meer verbinding met de wijk en haar bewoners.

3 Waar komen we vandaan? – Waar staan we?

In dit hoofdstuk bekijken we eerst kort terug op recente ontwikkelingen. Waar komen we vandaan? Vervolgens maken we de balans op en benoemen we een aantal aandachtspunten die in het volgende hoofdstuk zullen terugkomen.

3.1. Waar komen we vandaan? Recente ontwikkelingen

Waar in het vorige beleidsplan een moeilijke en turbulente tijd nog vers in het geheugen lag en mede de inhoud en toon van dat beleidsplan stempelde, kijken we bij de totstandkoming van dit beleidsplan met dankbaarheid terug op de zegeningen die wij de afgelopen jaren als wijkgemeente ontvingen. Daarin blijven we tegelijkertijd verlangen naar (meer) geestelijke groei, worteling en diepgang. Enkele recente ontwikkelingen:

- In 2019 aanvaardde onze wijkpredikant het beroep dat onze wijkgemeente op hem uitbracht.
- We herkennen geestelijke groei in de gemeente. Het Bijbelkringwerk is de afgelopen jaren gegroeid. In 2023 volgden we als gemeente het Instap Focustraject van de IZB, waaruit een zegenrijk bezinningsweekend van de kerkenraad volgde en waar er in de breedte van de gemeente verdieping plaatsvond rondom het gebed en het gericht zijn op Jezus.
- Het aantal meelevende gemeenteleden groeit. Deze aanwas is gemêleerd: singles en gezinnen, jongeren en ouderen en anderstaligen. Het betreft veelal instromers die al bekend zijn met de gereformeerde identiteit; overgekomen vanuit andere Zwolse gemeenten of bewust aangesloten bij onze gemeente na een verhuizing naar Zwolle. Maar we mochten ook mensen zonder kerkelijke achtergrond verwelkomen.
- Er is een breed gedeeld verlangen om als kerk present te zijn in Assendorp. Dit vertaalt zich reeds in nieuwe initiatieven zoals de Open Maaltijd en het opruimen van zwerfafval in de wijk.
- In tegenstelling tot onze wijkgemeente heeft de PGZ in zijn totaliteit te maken met dalende ledenaantallen. In 2018 is het project Heilige Huisjes gestart met als doelstelling dat ook op de langere termijn tenminste 50% van de begroting van de PGZ wordt besteed aan pastoraat. Teruglopende inkomsten kunnen in de toekomst daarom verstrekkende gevolgen met zich meebrengen als het gaat om kerkgebouwen. Om kader en richting te geven aan de bezinning op het gebouwenbestand, zijn de wijkgemeentes van de PGZ per twee aan elkaar verbonden in een zogenaamd cluster. Onze clusterpartner is de Sionskerkgemeente in Zwolle-Noord. De samenwerking krijgt op dit moment concreet vorm door een gezamenlijke ambtsdragersvergadering (1x per jaar) en gezamenlijke moderamenoverleggen (enkele keren per jaar). De wijkdiaconieën vergaderen incidenteel samen en datzelfde geldt voor de ouderlingen kerkrentmeester. Verder is er een aantal gezamenlijke toerustingsmomenten voor jeugdleiders geweest (Sionskerk, VEG en Jeruzalemkerk). Het is mogelijk dat er op korte termijn meer samenwerking zal komen. Tegelijk geldt dat beide wijkgemeenten nadrukkelijk hebben uitgesproken ook in de toekomst als zelfstandige wijkgemeente met een eigen kerkgebouw te willen voortbestaan en zijn er als het gaat om samenwerking wezenlijke aandachtspunten en verschillen met betrekking tot de "ligging", de "kleur" en de cultuur van de beide gemeenten. Het is daarom moeilijk om in te schatten hoe de samenwerking tussen de clusterpartners zich in de toekomst zal ontwikkelen.

3.2. Waar staan we voor? Aandachtspunten

De recente ontwikkelingen brengen een aantal aandachtspunten met zich mee:

- De groei van het aantal meelevende gemeenteleden werpt de vragen op hoe instromers goed opgenomen kunnen worden in onze gemeente en op welke manier we als gemeente als geheel opgebouwd kunnen worden en geestelijk kunnen groeien.
- De groei van de gemeente brengt de vraag met zich mee in hoeverre het pastoraat op eenzelfde wijze georganiseerd kan blijven worden (zie 5.2 pastoraat).
- De combinatie van de huidige tijdgeest en veel nieuwe aanwas in de gemeente vraagt om een herbronning op onze gereformeerde identiteit. Onder herbronning verstaan we het opnieuw doordenken, betekenisgeven én doorleven van onze bronnen (zie paragraaf 2.1), onder andere in het licht van actuele vragen en thematiek.
- De groei van nieuwe initiatieven in combinatie met het verlangen om missionair present te zijn vraagt om een doordachte missionaire visie.
- De presentie in Assendorp vraagt verdere doordinking van wat het betekent om kerk te zijn in de buurt.

- De dalende ledenaantallen en inkomsten van de PGZ kunnen in de toekomst verstrekken consequenties met zich meebrengen. Hoe kan onze wijkgemeente daar zich op een positieve manier in positioneren?

4. Visie – Waar willen we naar toe?

4.1. Inleiding

Dit beleidsplan gaat over de periode 2024-2028. Maar wie zijn wij om vijf jaar vooruit te kijken? Wie weet welke weg de Heere met onze gemeente gaat? Wie weet welke veranderingen en vragen zich zullen aandienen? Toch is het goed met elkaar na te denken over een heldere basis voor ondersteuning bij afwegingen en keuzes onder veranderende omstandigheden.

We willen dit doen vanuit een Bijbelse visie: dit beleidsplan, de geest daarvan en het verlangen daarin, mogen én moeten geworteld zijn in het Woord. Daarom is in gebed gezocht naar een gedeelte uit de Bijbel als fundament voor de koers van de gemeente.

4.2. Visie

Na gebed en gesprek binnen de kerkenraad is brede overeenstemming bereikt over Efeze 3:14-21 als uitgangspunt voor de visie voor dit beleidsplan.

Efeze 3 bevat een prachtig beeld om een aantal verlangens die in de gemeente en kerkenraad leven te thematiseren:

1. De Jeruzalemkerk verlangt er allereerst naar om te werken aan de "wortelstructuur". Tijdens de afgelopen jaren zijn er veel nieuwe takjes aan de boom gegroeid (nieuwe leden) en zijn tal van activiteiten georganiseerd (vruchten). Wel leeft de volgende vraag in de gemeente: wat verbindt al die takken en waarom vermoeien we ons zo met al die vruchten? Het besef leeft dat deze vragen alleen beantwoord kunnen worden vanuit de basis, de bron, vanuit de voeding. Het wordt dus hoog tijd om meer aandacht aan de wortels te besteden.
2. De Jeruzalemkerk is geworteld in God. Efeze 3 is een gebed. De gemeente wil leren leven in afhankelijkheid, in verstillig. Er is een groot verlangen om ontvankelijk te blijven voor wat God geeft en wat Hij doet.
3. De Jeruzalemkerk is geworteld in de gereformeerde traditie. Deze wordt verstaan als het centraal stellen van de Woordverkondiging, gericht op de persoon en het werk van onze Here Jezus Christus (zie ook paragraaf 2.1). Tegelijk is deze verworteling geen vaststaand of onveranderlijk gegeven in een gemeente, maar vraagt steeds aandacht en onderhoud voor zowel gemeenteleden die soms al lang lid zijn, als nieuw ingekomen leden. Samen vormen we een gemeente met verschillende achtergronden en afkomstig uit soms andere kerkelijke en theologische tradities. Dat vraagt om herbronning en het steeds doorleven van het gereformeerde belijden. Ook actuele vragen en thema's vragen om continue bezinning op de gereformeerde traditie op zo'n manier dat ze vruchtbaar wordt voor onze tijd.

14Om deze reden buig ik mijn knieën voor de Vader van onze Heere Jezus Christus, 15naar Wie elk geslacht in de hemelen en op de aarde genoemd wordt, 16opdat Hij u geeft, naar de rijkdom van Zijn heerlijkheid, met kracht gesterkt te worden door Zijn Geest in de innerlijke mens, 17opdat Christus door het geloof in uw harten woont en u in de liefde geworteld en gefundeerd bent, 18opdat u ten volle zou kunnen begrijpen, met alle heiligen, wat de breedte en lengte en diepte en hoogte is, 19en u de liefde van Christus zou kennen, die de kennis te boven gaat, opdat u vervuld zou worden tot heel de volheid van God. 20Hem nu Die bij machte is te doen ver boven alles wat wij bidden of denken, overeenkomstig de kracht die in ons werkzaam is, 21Hem zij de heerlijkheid in de gemeente, door Christus Jezus, in alle geslachten, tot in alle eeuwigheid. Amen.

4. De Jeruzalemkkerk is 'geworteld met elkaar': met elkaar verbonden met elkaar en aan elkaar gegeven. Ze is een open en brede gemeenschap. Of zoals Paulus het noemt 'met alle heiligen'. Op het niveau van 'uiterlijkheden' kan er verschil zijn, maar op het niveau van de wortels is er een diepe verbondenheid in Christus. Het probleem is alleen dat we vaak aan de oppervlakte blijven en in onze gesprekken niet afsteken naar de diepte zodat de onderlinge verbondenheid niet wordt benoemd en wordt ervaren. Daarom verlangt de kerkenraad naar het diepe geloofsgesprek, waarbij we meer en meer verwonderd raken over de hoogte, diepte, lengte en breedte van de liefde van Christus.
5. De Jeruzalemkkerk is geworteld in Assendorp. Deze wortels zijn niet diep, zo beseffen we. Maar er is een besef van roeping voor de buurt en de stad. De komende tijd willen we investeren in simpelweg aanwezig zijn in onze buurt, haar beter leren kennen, aandachtig te luisteren naar haar vreugde en verdriet om zo in Gods naam aanwezig te zijn als een zoutend zout en een lichtend licht.

Een samenvattend, kernachtig motto helpt ons om de visie en de koers van het beleidsplan gemakkelijk te onthouden. Gekozen zijn de samenvattende woorden: **Geworteld in Christus**.

4.3. Zes thema's

In het komende hoofdstuk wordt de visie uitgewerkt in concreet beleid. Dit wordt uitgewerkt in zes thema's (zie kader). Bij elk thema is wat al zegenrijk aanwezig is het vertrekpunt. Daarnaast gaan we na of de aspecten van de visie en daaruit volgende aandachtspunten voldoende geborgd zijn.

De zes hoofdthema's

Vieren en leren

Pastoraat

Jeugd

Missionair gemeente-zijn

Diaconaat

Leidinggeven

5. Beleid in zes thema's

Dit hoofdstuk geeft voor ieder van de 6 thema's weer wat de speerpunten en het verlangen voor de komende jaren zijn.

5.1 Vieren en leren

Vieren

De zondagse eredienst is het kloppend hart van de gemeente. Een aantal aspecten achten wij van belang als het gaat om de eredienst:

- **Houding:** We zijn vol eerbied en ontzag voor de heilige drie-enige God. We zijn vol verwachting dat Hij tot ons spreekt door Woord en sacrament (Heilige Doop en Heilig Avondmaal) en Hij ons vervult met Zijn Heilige Geest.
- **Levensvernieuwing:** Door de Geest worden we ontdekt aan onze zonden en mogen we uit Christus' naam vergeving ontvangen en vernieuwd worden. We worden opgeroepen ons leven in dienst te stellen van onze Heere (discipelschap), van onze naaste (diaconaat) en van de uitbreiding van Gods koninkrijk (evangelisatie).
- **God loven:** In gebeden en liederen prijzen we onze Heere. We laten ons voeden, toetsen en vullen met Gods heilige aanwezigheid.⁷
- **Samen in Christus' naam:** We vormen een gemeenschap en doen voorbede voor elkaar en voor de wereld.⁸
- **Identiteit:** We voelen ons verbonden met de gereformeerde theologie. In de twee diensten op zondag staat de Woordverkondiging centraal waarbij de tweede dienst een lerend karakter heeft. Vanuit een oprecht gelovig en leergierig hart verlangen we elkaar zowel in de ochtend- als in de middag-/avonddienst te ontmoeten.
- **Toegankelijkheid:** De liturgie⁹ ondersteunt de Bijbelse boodschap die op een begrijpelijke en toegankelijke manier wordt verkondigd. Het bijbelgebruik tijdens (en buiten!) de rediensten wordt aangemoedigd. Jonger of ouder, ieder voelt zich betrokken en wordt aangesproken. Aandacht voor gasten en nieuwe gemeenteleden is daarbij belangrijk, zodat ook zij zich welkom voelen.

Leren

Leren is noodzakelijk om tot geloof te komen en daarin te groeien. Waar er zicht komt op de Heer, die zich in Christus aan ons verbonden heeft, groeit door het onderwijs van de Heilige Geest het geloof, de hoop en de liefde. Activiteiten in onze gemeente die gericht zijn op het leren hebben ook als doel om discipelschap te versterken. Een aantal aspecten van het leren willen we onderstrepen:

- De enige bron van onderwijs is God zelf. Hij maakt zich bekend in de Bijbel, door de Heilige Geest, in Zijn schepping en in Zijn Zoon Jezus Christus.
- In de eerste plaats leren we in de eredienst over Gods Woord en de doorwerking ervan in het dagelijks leven.
- Leren blijft noodzakelijk in alle fasen van het (geloofs)leven. Daarom zijn er ook verschillende activiteiten die gericht zijn op onderwijs: catechisatie, Bijbelstudiegroepen, mannen- en vrouwenverenigingen, jeugdclubs, gemeenteavonden etc.
- **Aansluiting bij de leerling:** Waar iedere gelovige met name wordt geroepen door het gepredikte of gelezen Woord, is de gemeente tegelijkertijd een zeer diverse groep mensen die op verschillende manieren aangesproken moet worden. Het streven is om elkaar te onderwijzen op manieren die passen bij de samenstelling van de gemeente.
- **Hoofd, hart en handen:** Kennis is pas vruchtbaar wanneer deze landt in het hart en aanzet tot handelen.
- Jongere en oudere gemeenteleden kunnen van elkaar leren. Daarom is het belangrijk de onderlinge band te versterken tussen gemeenteleden van alle generaties.
- Als discipelen van Christus helpen we elkaar bij het vormen van gedachten over maatschappelijke onderwerpen, zodat wij in ons denken en handelen trouw blijven aan Gods Woord.

⁷ De apostel Paulus schreef: "Laat het woord van Christus in rijke mate in u wonen, in alle wijsheid; onderwijs elkaar wijs elkaar terecht (leren), met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen (vieren). Zing voor de Heere met dank in uw hart. En alles wat u doet met woorden of daden, doe dat alles in de Naam van de Heere Jezus, terwijl u God en de Vader dankt door hem." (Kolossenzen 3:16-17)

⁸ De apostel Paulus schreef: "Samen bent u namelijk het lichaam van Christus, en ieder afzonderlijk Zijn leden." (1 Korinthe 12:27)

⁹ Wij verwijzen naar het beleid over de liturgie uit 2018 (opvraagbaar bij de scriba).

- We onderstrepen de verbondenheid met het volk Israël. We willen hier aandacht aan besteden in ons leren en in onze voorbeden. De verbondenheid van de kerk met het volk Israël is uniek omdat haar fundament, Christus Jezus, niet te verstaan is zonder Gods verbondsgeschiedenis met Israël en de Joodse traditie.

Speerpunten voor de komende jaren

- ➔ Vieren en leren moet de komende jaren gericht zijn op geestelijke groei van de hele gemeente, op verschillende manieren, met focus op alle leeftijden. Vieren en leren is de brandstof van ons geestelijk leven en voorziet daarmee in de geestelijke behoefte voor het dagelijks leven en helpt ons in het maken van goede keuzes.
- ➔ We blijven zoeken naar en leren over de gezamenlijke wortels van ons geloof en de traditie waar we uit komen. We verlangen ernaar te groeien in gemeentezijn, gericht op God. We willen groeien in kennis over onze Heer, Zijn Woord en Zijn bedoeling met ons leven. Om een oprechte volger van Jezus te worden met een warm hart, een levendig geloof en oog voor de naaste. We zien onder andere leerdiensten als een goede vorm voor verdieping. Het gesprek tussen de generaties is hierbij een belangrijke opgave.
- ➔ We weten ons verbonden met de gereformeerde traditie en willen die in deze tijd verwoorden en doorgeven. De kerkenraad start zelf met bezinning vanuit de vijf sola's (sola fide, sola gratia, sola scriptura, solus Christus, soli Deo gloria).

5.2 Pastoraat

Opdat u ten volle zou kunnen begrijpen, met alle heiligen, wat de breedte en lengte en diepte en hoogte is, en u de liefde van Christus zou kennen, die de kennis te boven gaat, opdat u vervuld zou worden tot heel de volheid van God. (Efeze. 3: 18-19)

Als leden van de Jeruzalemkerkgemeente verlangen we naar een geloofsgemeenschap waarin we ons gezien en gehoord voelen. Het is daarom van groot belang dat er voldoende aandacht is voor het geloofsgesprek, waarbij gezocht wordt naar hoe Christus zichtbaar wordt in de ander. In het licht van de genade van Christus kunnen we, bij het delen van zegeningen maar ook van zorgen, meer en meer verwonderd raken over de hoogte, diepte, lengte en breedte en kunnen we de liefde van Christus gezamenlijk ontdekken.

De kerkenraad vindt het daarom belangrijk om op het gebied van pastoraat richting te bepalen. Er zal blijvend nagedacht worden over de inhoud van het pastorale gesprek en op welke manier iedereen bereikt kan worden. Daarbij ziet de kerkenraad een speerpunt in het verbreden van de opzet van het pastoraat met als doel de gemeente als geheel meer te betrekken. Dit wordt uitgewerkt door het vormen van pastorale teams en het bevorderen van onderling pastoraat.

Speerpunten voor de komende jaren

- ➔ Verdere uitwerking en ontwikkeling van de pastorale teams

Een groeiende gemeente vraagt meer van voorganger en wijkouderlingen om te weten wat er speelt bij leden die aan hen zijn toevertrouwd. Daarom is er een nieuwe structuur opgezet waarin pastorale teams een belangrijke functie hebben. Deze wordt de komende jaren verder uitgewerkt en ontwikkeld. Wijkouderlingen worden in hun taak ondersteund door andere leden van het team, vertegenwoordigers van de wijkkringen¹⁰, bezoekbroeder of bezoekzuster. Een diaken maakt ook deel uit van het pastorale team. Het is de verantwoordelijkheid van de wijkouderlingen om minimaal twee keer per jaar een vergadering met het pastorale team te beleggen.¹¹

¹⁰ Voor de pastorale zorg is Zwolle opgedeeld in secties (Centrum, Noord/Oost, Zuid, West) met elk een pastoraal team. Per sectie zijn er meerdere wijkkringen.

¹¹ NB. Voorganger, ouderling en kerkelijk werker zijn gebonden aan hun ambtsgeheim. Maar ook aan bezoekbroeder en bezoekzuster zal gezien hun werkzaamheden gevraagd worden te beloven vertrouwelijk om te gaan met de informatie

➔ Het versterken van het onderling pastoraat

Het is belangrijk dat ieder lid, ook als de gemeente groter wordt, zich gezien en gehoord voelt. (Wijk)kringen kunnen daarbij van grote betekenis zijn. Maar ook andere verbanden zoals een Bijbelstudiekring, een ouderengroep of een jeugdgroep lenen zich hier voor. De kerkenraad beseft dat er in onze gemeente naar elkaar omgezien wordt maar ziet ook kansen om het onderling pastoraat te versterken. Vaak is er de wil om er voor de ander te zijn, maar tegelijkertijd schroom om concrete stappen te zetten. De komende jaren zal er op verschillende manieren aandacht gegeven worden aan de pastorale roeping van ieder gemeentelid. Daarbij zal ook nagedacht worden op welke manier kringen en groepen ondersteund kunnen worden om pastoraal meer van betekenis te kunnen zijn. Specifieke aandacht zal uitgaan naar de toenemende eenzaamheid die we zien in onze maatschappij. Het onderling pastoraat is bedoeld als versterking van het onderlinge geloofsgesprek in de gemeente en niet ter vervanging van het ambtelijke pastoraat. Dat laatste blijft primair de verantwoordelijkheid van de ambtsdragers.

5.3 Jeugd

Wij geloven dat wortelen in het geloof en wortelen in de gemeente en bij vrienden het verschil maakt. Wortelen begint thuis! Het is het gesprek tussen ouder en kind, kleinkind en grootouders. Dit is de basis en het wordt versterkt in de kerk(elijke gemeenschap). Dat vraagt om een gemeente die wordt ervaren als een veilige plek. Een plek die aansluit op de leefwereld van kinderen en jongeren en tegelijk een plek is van rust en bezinning. Een plek waar kinderen en jongeren aan relaties bouwen; onderling, maar ook met andere generaties. Verleidingen wegnemen kunnen we niet, maar kinderen en jongeren stevig laten staan en wortelen zorgt voor weerbaarheid tegen verleiding en veerkracht in moeilijke tijden. Daarom gaan wij (ook) de komende vijf jaar:

- Kinderen en jongeren helpen/begeleiden te wortelen in Christus, zodat zij met vertrouwen, vanuit Christus' liefde voor hen, in de wereld kunnen staan;
- Werken aan een veilige omgeving waar onze kinderen en jongeren in hun eigen taal in contact staan met geloofsgenoten uit alle generaties;
- Ouders ondersteunen om een voorbeeld te zijn voor hun kinderen. Ze zijn in staat om hen te helpen zoeken naar Christus als hun Verlosser, ook als dat via wegen gaat die buiten hun eigen comfortzone ligt;
- Werken met jeugdwerkleiders die, zelf geworteld in Christus, in verbinding met de kinderen en jongeren een rolmodel voor hen mogen zijn.

Het jeugdwerkplan 2022-2026 bestaat uit 3 thema's:

1. Kind in relatie tot God; (Doopt, bijbrengen Bijbelkennis, bidden);
2. Kind in relatie tot de ander; (Geloof delen, binding, aandacht en liefde geven én ontvangen, ethische thema's);
3. Ontplooiing van kind binnen de gemeenschap; (Standhouden in wereld vol afleiding, discipline, getuigenissen, breed de wereld in).

Speerpunten voor de komende jaren

Per thema benoemt het Jeugdwerkplan een aantal praktische doelen waaraan we in het jeugdwerk in de periode tot 2027 willen werken. Hieronder volgt een samenvatting.

- ➔ Kinderen en jongeren laten groeien in hun geloof en leren praten over hun geloof. Ze beseffen dat Gods uitnodiging vraagt om een persoonlijke reactie;
- ➔ Jongeren hebben kennis van Bijbelverhalen en de belangrijkste dogma's (uitverkiezing, vrije wil etc.) binnen het gereformeerd belijden. Ze leren inzien waarom we de dingen in de kerk doen zoals we ze doen;
- ➔ Kinderen en jongeren hebben besef dat God betrokken is, ook in moeilijke tijden; Kinderen en jongeren kunnen gebeds- en dankpunten aandragen, kennen verschillende vormen van gebed en

die hun wordt toevertrouwd. Bij vergaderingen van het pastorale team wordt ervoor zorg gedragen dat privacygevoelige informatie niet buiten de vergadering gedeeld wordt.

durven hardop in groepsverband te bidden, zij het door alleen te bidden of in een groepsvorm (popcorn/kringgebed);

- ➔ Kinderen en jongeren hebben mensen in hun omgeving waarmee ze zich kunnen identificeren (rolmodellen) en die hun laten zien hoe ze aandacht en liefde kunnen geven en ontvangen;
- ➔ Ethische thema's worden behandeld waardoor kinderen en jongeren bekend raken met de dilemma's die deze thema's kunnen geven en ze zich daar een mening over leren vormen;
- ➔ Kinderen en jongeren groeien in het geloof en worden toegerust om levende getuigen te zijn op de plek die ze in gaan nemen (of al innemen) in de samenleving;
- ➔ Jongeren zijn weerbaar om te kunnen staan in de samenleving en een leesbare brief van Christus te zijn;
- ➔ Jongeren zien in dat het kennen van God ook betekent dat we tijd nemen voor stille tijd, Bijbellesen en persoonlijk gebed – discipline is hierin belangrijk;
- ➔ Kinderen en jongeren horen en zien door getuigenissen, zowel in het clubwerk als in de eredienst, hoe de Geest werkt in mensenlevens.

Voor verdere onderbouwing van en toelichting op het onderdeel jeugd verwijzen we naar het meest recente jeugdwerkplan. Dit is op te vragen bij de scriba.

5.4 Missionair gemeente-zijn

Als gemeente van Christus zijn wij ingeschakeld in de missie van God zelf. De missie komt voort uit Gods doel met deze wereld. Wij willen onderdeel zijn van deze zendingsbeweging, die Jezus zelf in gang zet¹². Deze missionaire opdracht is een uitwerking van een innige verbondenheid met Christus.¹³ Wij willen een leesbare brief van Christus zijn;¹⁴ als christelijke gemeente in Assendorp en als gemeenteleden in onze eigen leefomgeving. Het missionair gemeente zijn omvat dus de context van het kerkgebouw, van de gemeenteleden zelf én weet zich verweven met zending verder weg. Als het gaat om zending willen wij ondersteunend aanwezig zijn binnen de wereldkerk, maar weten wij ons ook bemoedigd doordat we zicht krijgen op Gods werk wereldwijd. Op die manier vinden wij inspiratie voor onze eigen missionaire opdracht.

In het missionair gemeentezijn draait het niet om de vraag wie geschikt is, maar om de ontvankelijkheid voor God¹⁵. Vanuit liefde komen we in beweging; ter wille van anderen en namens een Ander. Dat kan vanuit verschillende dimensies: het brengen van de goede boodschap (evangelisatie), het vormen van gelovigen tot navolgers van Jezus Christus (discipelschap), bestrijden van armoede, werken aan gerechtigheid en vrede en inzet voor de schepping¹⁶.

Speerpunten voor de komende jaren

- ➔ Luisteren
 - Naar God: Wat geeft God ons al, waarin zien we al Gods hand, wat vraagt God nog van ons?
 - Naar de gemeente: Waar zit haar kracht en hoe kunnen we die inzetten?
 - Naar Assendorp¹⁷: Wat gebeurt er in de wijk, waar heeft de wijk behoefte aan, hoe kunnen we aansluiten bij de wijk?

Het vraagt bezinning, gebed en doordenking om onze missionaire roeping als gemeente te concretiseren. We geloven dat de Geest al waait (er zijn al veel initiatieven) en we willen Gods fingerwijzingen verstaan. Specifieke aandacht vraagt de relatief grote groep twintigers. Ruim een kwart van de registreerde gemeenteleden valt in de leeftijdsgroep 20-29 en in Assendorp zijn twintigers ook sterk vertegenwoordigd.

¹² Mattheüs 28:18-20, ook wel het 'zendingsbevel' genoemd

¹³ Geworteld in Christus (Efeze 3:14-21), Aan de voeten van Jezus (Lucas 10:38-42)

¹⁴ 2 Korinthe 3:1-6

¹⁵ Hierbij valt ook te denken aan de roepingen van Mozes (Exodus 3:11) en Jesaja (Jesaja 6:1-8)

¹⁶ The Five Marks of Mission

¹⁷ Hieronder valt ook de buurt De Pierik

- ➔ Het verdiepen van de relatie met Christus en het toerusten tot missionair leven in ieders eigen context.

In de eerste plaats is belangrijk dat voor iedereen helder is waar missionair zijn over gaat en hoe dat vorm krijgt vanuit een verdiepte relatie met Christus. Ook willen we hierbij graag aandacht hebben voor het wederkerigheidsprincipe. Door te geven mogen we ook ontvangen. Op die manier kunnen missionaire plekken (bijv. VBC, Alpha, Sonrise, Albaniëreis) ook als 'oefenplaatsen' worden gezien en de gemeente opbouwen.

- ➔ Het aanbrengen van overzicht aangaande initiatieven en activiteiten die ons missionair gemeentezijn raken en hier meer samenhang in creëren.

Een aandachtspunt is hoe het missionair team, het diaconaat en de zendingscommissie meer in samenhang kunnen functioneren. Met betrekking tot de gemeenteactiviteiten willen we de verschillende gradaties van betrokkenheid meer aan elkaar verbinden. De meer naar buiten liggende cirkels zijn ruimere vormen van participatie (bijv. Schoonmaakactie in de wijk, Huiskamer, Open Maaltijd, Alpha, clubs). De binnenste cirkel wordt gevormd door toewijding aan Jezus Christus (wortels). Door logische 'stapstenen' tussen verschillende soorten activiteiten, kunnen mensen op een natuurlijke wijze een stap naar de kern zetten.

5.5 Diaconaat

Als volgelingen van Jezus zijn we geroepen om elkaar en de wereld te dienen. Dat begint met de viering van het Avondmaal in het hart van de kerk. Daar delen we in het lijden van Christus én in de overvloed van het Koninkrijk van God. Het breken en delen zetten we voort in ons dagelijks leven. Het verlangen is om vanuit een diepe verbondenheid met Christus te delen vanuit de overvloeiende goedheid van God. Diaconaat is daarmee iets van elk gemeentelid en strekt zich uit tot de wereld dichtbij en ver weg.

Speerpunten voor de komende jaren

- ➔ Het diaconaat krijgt een voornamere plek binnen de gemeente

In de eerste plaats zijn (wijk)kringen plekken waar we de dienst aan elkaar willen stimuleren. Niet alleen binnen de kring, maar ook naar burens, vrienden en collega's. Het dienstbaar aanwezig zijn kan bijvoorbeeld gaan om praktische steun, het delen van spullen, gebed, oog voor de eenzamen of zorg voor de schepping. Elk pastoraal wijkteam¹⁸ heeft een diaken die geraadpleegd kan worden als er meer nodig is vanuit het netwerk van de wijkdiaconie of Centrale Diaconie.

De nood van elkaar en van de wereld brengen we ook in gebed. We willen nadrukkelijker aandacht vragen voor kwetsbaren, onrecht, de schepping en vergeten groepen mensen. Een belangrijke plek voor de voorbede is de eredienst, maar ook tijdens andere bijeenkomsten in de gemeente of in ons persoonlijk gebedsleven bidden wij om Gods ontferming. We willen daarvoor het gebruik van de gebedskalender stimuleren, evenals het aandragen van gebedspunten.

Daarnaast gaat er specifieke aandacht uit naar de participatie van kinderen en jongeren in onze gemeente¹⁹. Een belangrijk aandachtspunt is het leren geven in een steeds meer gedigitaliseerde wereld. Een bewustzijn van geven en dienen ontstaat door kinderen en jongeren te betrekken bij bijvoorbeeld collecteprojecten, het helpen van de diakenen bij het collecteren, het helpen van de koster, papierprikken in de wijk, of bijvoorbeeld door een Presentatie te doen.

- ➔ De gemeente wil dienend aanwezig zijn in Assendorp

Het verlangen is om meer aansluiting te zoeken in Assendorp. De komende tijd vraagt dat – naast gebed – het versterken van contacten in Assendorp om te ontdekken welke uitdagingen er liggen en hoe we op een vruchtbare manier kerk voor de buurt kunnen zijn. Aansluitend bij dit speerpunt willen de wijkdiakenen op een dienende manier leidinggeven aan diaconale initiatieven, zodat we focus houden en het past bij de

¹⁸ Zie ook thema 'Pastoraat'

¹⁹ Zie ook thema 'Jeugd' en het jeugdwerkplan 'Ontplooiing van het kind in de gemeente'

draagkracht van de gemeente²⁰. Een ander belangrijk aspect is het aanbrengen van samenhang tussen de verschillende missionaire en diaconale initiatieven²¹.

5.6 Leidinggeven

Geestelijk leidinggeven betekent leidinggeven op een wijze die de eer van God en de opbouw van Zijn Koninkrijk dient. Met het oog daarop is het van groot belang dat de kerkenraad allereerst zelf het Woord van God als basis en als kompas heeft, naar Hem luistert en zoekt naar Zijn wil, zoals Mozes het volk Israël leidde met het oog gericht op de wolkkolom en de vuurkolom (Ex. 13 : 21-22). De ambtsdragers zijn geroepen om de gemeente 'bij Christus te bewaren' en haar stevig geworteld te houden in het Woord en de geboden van onze God. Zodat de gemeente als geheel en de individuele leden daarvan groeien in geloof. Zonder uitputtend te zijn, worden onderstaande kernwoorden daarbij van belang geacht:

Afhankelijkheid. De kerkenraad weet zich bij het invullen van haar verantwoordelijkheid afhankelijk van de leiding van de Heilige Geest en vertrouwt op de belofte van God dat Hij die leiding op het gebed wil geven²². Ambtsdragers kennen hun eigen beperktheid en zijn vanuit hun innige verbondenheid met Christus mild, open en onbevangen aangaande de inbreng van anderen. (Beleids)voorstellen worden op inhoud beoordeeld onder een voortdurend gebed om wijsheid en inzicht, waarbij het voorliggende beleidsplan een belangrijk ijkpunt vormt. Vertrouwen wordt ook zichtbaar doordat de kerkenraad zich concentreert op de hoofdlijn, terwijl er voor wat betreft de uitwerking en uitvoering vertrouwen is in de broeders en zusters die zich met een onderwerp bezighouden (binnen of buiten de kerkenraad).

Nederigheid²³. Geestelijk leiders bejegenen hun broeders en zusters respectvol en matigen zich geen oordelen aan over de intenties of drijfveren van anderen omdat de mens aanziet wat voor ogen is, maar alleen de Heere het hart kent²⁴. In hun communicatie zijn zij transparant en constructief. Nederigheid kan van individuele ambtsdragers ook vragen om – op een verstandige en evenwichtige manier – hun eigen standpunt te relativeren, zichzelf te verloochenen en het kerkenraadsstandpunt uit te dragen, ook als zij daarbij zelf bedenkingen mochten hebben.

Eenheid. De kerkenraad treedt op als een eenheid, neemt eenduidige standpunten in en steunt en communiceert deze standpunten gezamenlijk. Wanneer een individueel kerkenraadslid moeite heeft met een kerkenraadsstandpunt of -besluit, mag dit doorklinken door in een gesprek nadelen, zorgen of andere overwegingen te benoemen. Het kan echter niet zo zijn dat individuele kerkenraadsleden bij hun ambtswerk in de gemeente expliciet afstand nemen van een standpunt of besluit van de kerkenraad. Dat zou zich niet verdragen met de nadrukkelijke oproep tot eenheid die in de Bijbel bij herhaling wordt gedaan.

Speerpunten voor de komende jaren

- ➔ Bezinnen op het grote aantal activiteiten dat plaatsvindt in de gemeente en de samenhang in het geheel van de gemeente te bewaken.

Het grote aantal activiteiten dat in de gemeente georganiseerd wordt, brengt het risico met zich mee dat geloofsverdieping en geestelijke groei in het gedrang komen. Daarnaast kan een beperkte groep gemeenteleden (te) zwaar wordt belast. Een ander aandachtspunt is dat de samenhang in het geheel van de gemeente (jong-oud, kort-lang betrokken bij de gemeente) onder druk kan komen te staan doordat er zoveel activiteiten zijn dat gemeenteleden keuzen moeten maken waaraan zij wel en niet deelnemen en dat de gemeente als geheel onvoldoende met elkaar in verbinding is en blijft. De kerkenraad is zich van deze thematiek bewust als er moet worden besloten over (voorstellen voor) activiteiten en initiatieven en stelt zich op 'natuurlijke momenten, bijvoorbeeld als er gemeenteleden hun inzet voor een activiteit willen beëindigen,

²⁰ Zie ook thema 'Leidinggeven' speerpunt 1

²¹ Zie ook thema 'Missionair' speerpunt 3

²² Jak. 1: 5 -6

²³ Zie bijv. de voetwassing door Jezus (Johannes 13)

²⁴ 1 Sam. 16:7

de vraag of in opvolging moet worden voorzien of de activiteit wordt gecombineerd met andere activiteiten of wordt beëindigd.

- ➔ Als kerkenraad zelf aandacht geven aan de wortels door meer tijd te nemen voor Bijbelstudie, gebed en bezinning.

Dit wordt gerealiseerd door tijdens kerkenraadsvergaderingen bij de opening meer tijd dan in het verleden gebruikelijk was te reserveren voor gezamenlijke bezinning op een gedeelte uit de Heilige Schrift of een Bijbels thema en door elke twee jaar (na een benoemingsronde van nieuwe ambtsdragers) een bezinningsweekend voor de kerkenraad te organiseren.

- ➔ Het optimaliseren van vergaderstructuren en besluitvorming.

De kerkenraad is daarbij voornemens:

- Na te denken over de huidige vergaderstructuur en -frequentie van de kerkenraad met een fors aantal vergaderingen met de voltallige kerkenraad en daarnaast nog vergaderingen van de geledingen en van het moderamen.
- Op vergaderingen minder tijd te besteden aan praktische punten en vaker en sneller de voorstellen over te nemen die het moderamen – in/na overleg met direct betrokkenen – aanreikt.
- Bij detailaangelegenheden niet de gehele kerkenraad te betrekken en door geen onderwerpen onvoorbereid ter vergadering te brengen, maar door zaken zelf op te pakken en op te lossen of door met het moderamen te overleggen

6. Uitvoering van dit beleidsplan

Dit plan bevat op hoofdlijnen het beleid voor de komende jaren. Dit beleid wordt uitgevoerd en uitgewerkt onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad. Dit betekent echter niet dat de voltallige kerkenraad zelf uitvoering geeft aan het geformuleerde beleid; de kerkenraad delegeert de uitvoering van het beleid aan diverse commissies, gremia, personen etc., die een directe betrokkenheid hebben bij de diverse beleidsthema's. Het overzicht van Beleidsthema's, geformuleerde speerpunten en betrokken commissies, gremia en personen ziet er als volgt uit.

1. Vieren en leren

Geformuleerde speerpunten:

- ➔ Vieren en leren moet de komende jaren gericht zijn op geestelijke groei van de hele gemeente, op verschillende manieren, met focus op alle leeftijden. Vieren en leren is de brandstof van ons geestelijk leven en voorziet daarmee in de geestelijke behoefte voor het dagelijks leven en helpt ons in het maken van goede keuzes.
- ➔ We blijven zoeken naar en leren over de gezamenlijke wortels van ons geloof en de traditie waar we uit komen. We verlangen ernaar te groeien in gemeentezijn, gericht op God. We willen groeien in kennis over onze Heer, Zijn Woord en Zijn bedoeling met ons leven. Om een oprechte volger van Jezus te worden met een warm hart, een levendig geloof en oog voor de naaste. We zien onder andere leerdiensten als een goede vorm voor verdieping. Het gesprek tussen de generaties is hierbij een belangrijke opgave.
- ➔ We weten ons verbonden met de gereformeerde traditie en willen die in deze tijd verwoorden en doorgeven. De kerkenraad start zelf met bezinning vanuit de vijf sola's (sola fide, sola gratia, sola scriptura, solus Christus, soli Deo gloria).

Uitvoering door:

Commissie Vieren & Leren, Commissie Gemeente-avonden, moderamen wijkkerkenraad, wijkpredikant

2. Pastoraat

Geformuleerde speerpunten:

- ➔ Verdere uitwerking en ontwikkeling van de pastorale teams
- ➔ Het versterken van het onderling pastoraat

Uitvoering door:

Consistorie van ouderlingen

3. Jeugd

Geformuleerde speerpunten:

- ➔ Kinderen en jongeren laten groeien in hun geloof en leren praten over hun geloof. Ze beseffen dat Gods uitnodiging vraagt om een persoonlijke reactie;
- ➔ Jongeren hebben kennis van Bijbelverhalen en de belangrijkste dogma's (uitverkiezing, vrije wil etc.) binnen het gereformeerd belijden. Ze leren inzien waarom we de dingen in de kerk doen zoals we ze doen;
- ➔ Kinderen en jongeren hebben besef dat God betrokken is, ook in moeilijke tijden; Kinderen en jongeren kunnen gebeds- en dankpunten aandragen, kennen verschillende vormen van gebed en

durven hardop in groepsverband te bidden, zij het door alleen te bidden of in een groepsvorm (popcorn/kringgebed);

- ➔ Kinderen en jongeren hebben mensen in hun omgeving waarmee ze zich kunnen identificeren (rolmodellen) en die hun laten zien hoe ze aandacht en liefde kunnen geven en ontvangen;
- ➔ Ethische thema's worden behandeld waardoor kinderen en jongeren bekend raken met de dilemma's die deze thema's kunnen geven en ze zich daar een mening over leren vormen;
- ➔ Kinderen en jongeren groeien in het geloof en worden toegerust om levende getuigen te zijn op de plek die ze in gaan nemen (of al innemen) in de samenleving;
- ➔ Jongeren zijn weerbaar om te kunnen staan in de samenleving en een leesbare brief van Christus te zijn;
- ➔ Jongeren zien in dat het kennen van God ook betekent dat we tijd nemen voor stille tijd, Bijbellesen en persoonlijk gebed – discipline is hierin belangrijk;
- ➔ Kinderen en jongeren horen en zien door getuigenissen, zowel in het clubwerk als in de eredienst, hoe de Geest werkt in mensenlevens.

Uitvoering door:

Jeugdouderlingen, jeugdraad, aan de hand van het Jeugdwerkplan dat dieper ingaat op dit onderwerp

4. Missionair gemeente-zijn

Geformuleerde speerpunten:

- ➔ Luisteren
- ➔ Het verdiepen van de relatie met Christus en het toerusten tot missionair leven in ieders eigen context.
- ➔ Het aanbrengen van overzicht aangaande initiatieven en activiteiten die ons missionair gemeentezijn raken en hier meer samenhang in creëren.

Uitvoering door:

Missionair ouderling, missionair team/evangelisatiecommissie, zendingscommissie

5. Diaconaat

- ➔ Het diaconaat krijgt een voornamere plek binnen de gemeente
- ➔ De gemeente wil dienend aanwezig zijn in Assendorp

Uitvoering door:

Wijkdiakenen

6. Leidinggeven

Geformuleerde speerpunten:

- ➔ Bezinnen op het grote aantal activiteiten dat plaatsvindt in de gemeente en de samenhang in het geheel van de gemeente te bewaken.
- ➔ Als kerkenraad zelf aandacht geven aan de wortels door meer tijd te nemen voor Bijbelstudie, gebed en bezinning.
- ➔ Het optimaliseren van vergaderstructuren en besluitvorming.

Uitvoering door:

Moderamen van de wijkkerkenraad

De kerkenraad zal jaarlijks in het voorjaar en voor de zomer²⁵, het Beleidsplan evalueren en zo nodig aanpassen en actualiseren. Daarbij zal ook worden overwogen of de speerpunten die bij de verschillende Beleidsthema's zijn geformuleerd, aanpassing of wijziging behoeven voor het nieuwe winterseizoen. Zo wordt gewaarborgd dat er in de praktijk uitvoering wordt gegeven aan het beleid en blijft het Beleidsplan actueel. Na verloop van een periode van 5 jaar wordt het Beleidsplan als geheel heroverwogen en – in lijn met de wat de orde van de kerk hierover zegt - opnieuw door de kerkenraad vastgesteld met inbreng en betrokkenheid van de gemeente. Omdat jaarlijks wordt geëvalueerd en bijgesteld, is de verwachting dat dit minder tijd en energie zal kosten dan het opstellen van een geheel nieuw Beleidsplan.

Ten behoeve van de jaarlijkse evaluatie door kerkenraad zal het moderamen (tijdig) het initiatief nemen om aan de verschillende commissies, gremia, etc. die hierboven worden genoemd en die uitvoering geven aan het beleid te vragen om een beknopt overzicht van de actuele stand van zaken voor elk van de Beleidsthema's, waarin aandacht is voor:

- De uitvoering van het beleid in het afgelopen winterseizoen en de concrete vorderingen die zijn gerealiseerd en resultaten die zijn bereikt m.b.t. de geformuleerde speerpunten
- De speerpunten en de concrete plannen voor het komende winterseizoen
- De vraag of aanpassing/actualisering van het beleid zoals geformuleerd in het Beleidsplan wenselijk of noodzakelijk is

Het moderamen zal de ontvangen reacties combineren en agenderen voor het gesprek op de kerkenraadsvergadering.

²⁵ Zo sluiten we aan bij het kerkelijk seizoen: we hebben voor de zomer per Beleidsthema de speerpunten geformuleerd voor het nieuwe winterseizoen.